

Мониторинг и оценка на публични политики и програми

Monitoring and Assessment of Public Policies and Programmes

Д-р Андрей Нончев

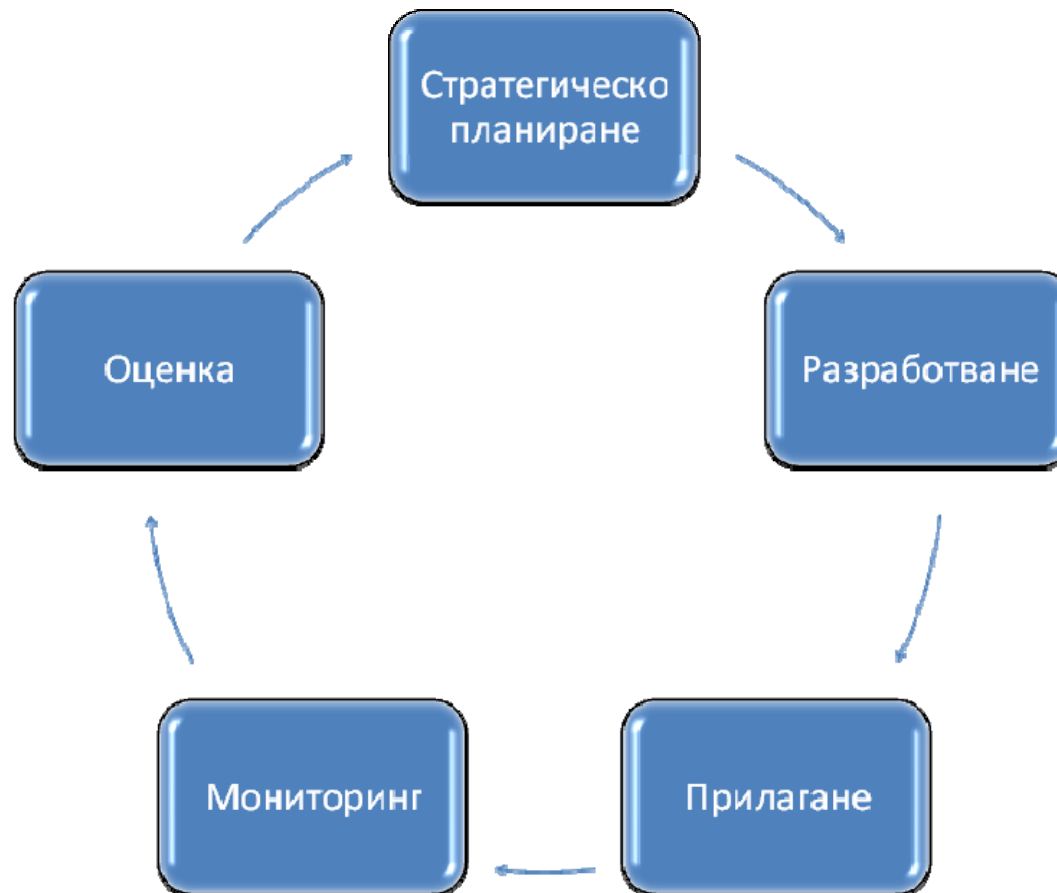
Теми за дискусия Discussion points

1. Работни дефиниции (working definitions)
2. Симптоми и дефицити (symptoms and deficits)
3. Предизвикателства и рискове (challenges and risks)
4. Стъпки напред и очаквани ползи (steps ahead and expected benefits)

Политики-програми-оценки (Policies - programmes - assessments)

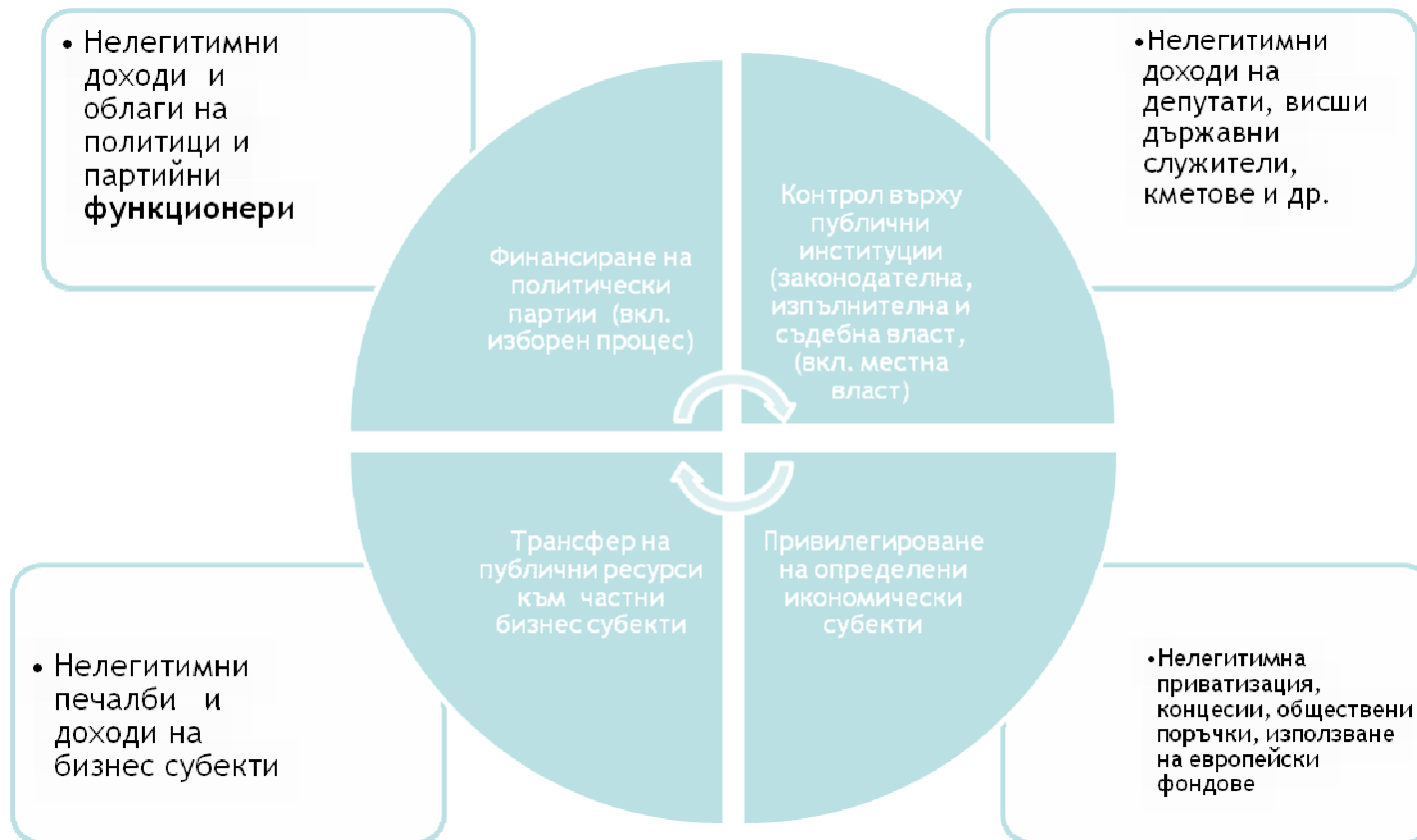
Циклични фази на разработване, прилагане и оценка на публични политики (Public policy cycle)

СИМПТОМИ (Symptoms)

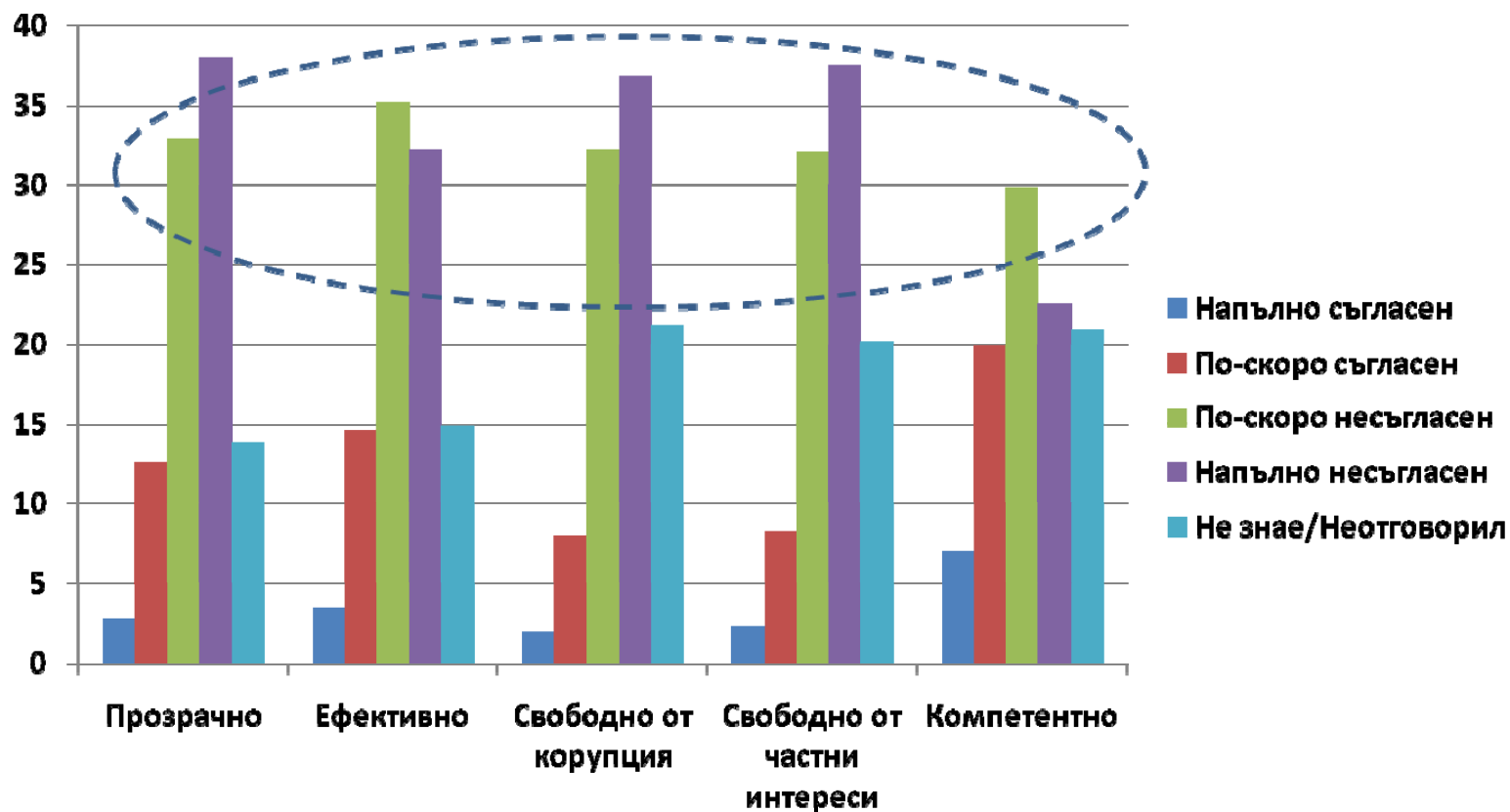
- Неефективност (ineffectiveness) - непостигане на очакваните цели и резултати
- Неефикасност (inefficiency) - лош баланс “разходи - ползи”
- Дисбаланс на интереси (misbalance of interests) - обществена съпротива срещу реализираните политики и програми
- Странични и неочаквани негативни ефекти (unexpected negative effects)
- Непоследователност и чести промени на управленските решения и действия (inconsistency and frequent shifts)
- Непрозрачност и прехвърляне на отговорност (non-transparency and irresponsibility)

Пример 1: Формиране на олигархически кръгове на национално и местно ниво

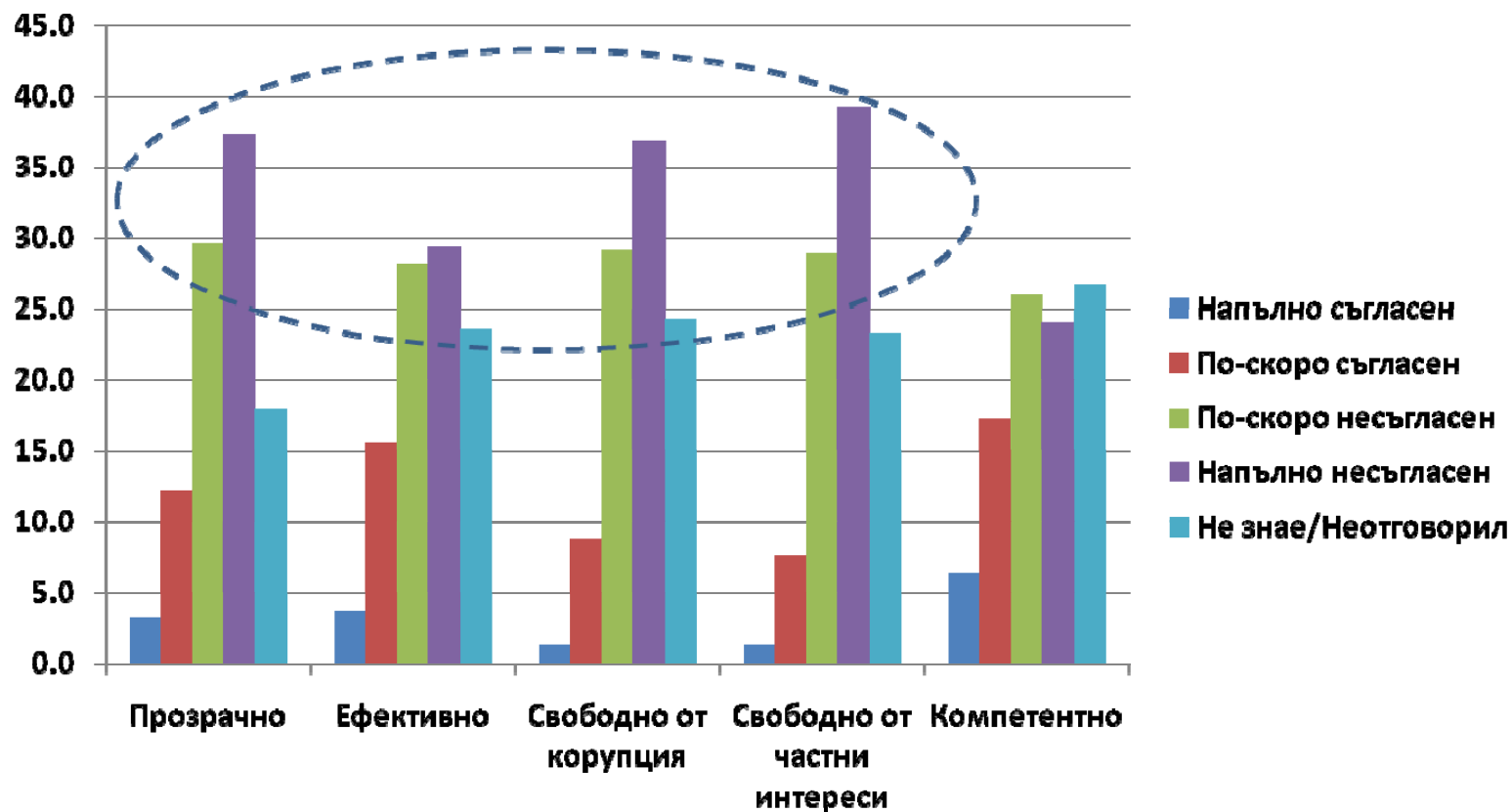

Пример 2: Енергийна политика (energy policy)

Смятате ли, че енергийният сектор се управлява:

Смятате ли, че решенията на българската държава във връзка с големите енергийни проекти се взимат:

Дефицити (Deficits)

- Цялостна законова и институционална рамка за извършване на мониторинг и оценка на политики (overall legislative and institutional framework)
- Публично заявени политики в определени обществени сфери (explicit public policies)
- Предварителни оценки за въздействието на съществуващи политики (impact assessments)
- Работещи реалистични програми за изпълнение на публичните политики (realistic programmes)
- Мониторинг на изпълнението (policy monitoring)
- Критерии и индикатори за оценка (criteria and indicators)
- Заключителни оценки (policy evaluation)

Пример 1. Скрита икономика и престъпност на “белите якички” (hidden economy and white collar crime)

1. Липсва критична оценка както на приложените, така и на препоръчаните мерки за ограничаване на сивата икономика

През последните 3 години са предлагани над 220 мерки за ограничаване на скритата икономика, чиито ефект не е оценяван.

2. Не се прави оценка на риска, свързан с организираната престъпност и нейните различни форми

Акцентът се поставя върху тежката конвенционална организирана престъпност и по-малко внимание се отделя на “голямата” организирана престъпност на “белите якички”. Това влияе и върху разпределението на ресурсите за борба с тези видове престъпност.

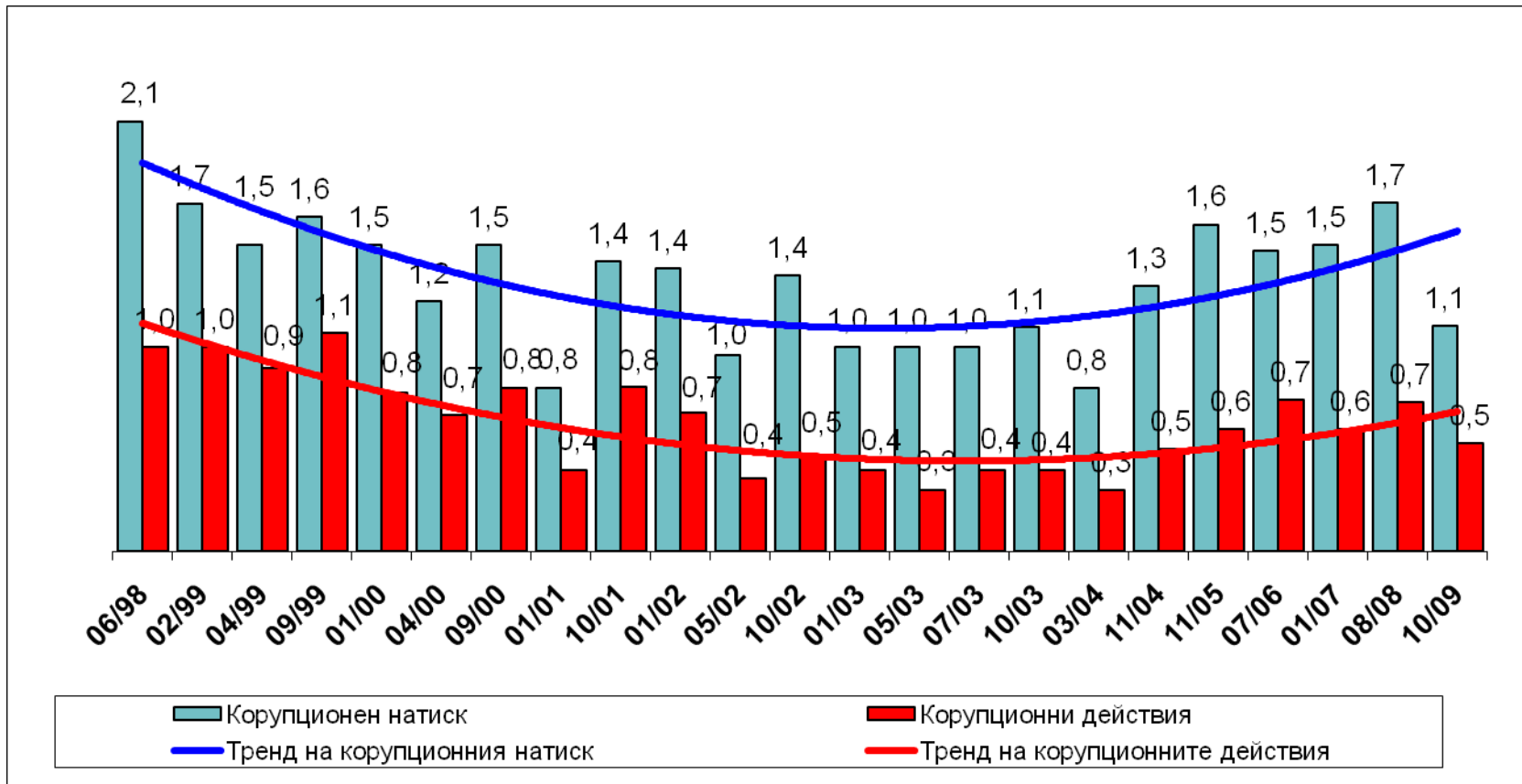
Пример 2. Антикорупционна политика (anti-corruption policy)

В началото на 2006г. е приета „Стратегия за прозрачно управление и за превенция и противодействие на корупцията за периода 2006-2008” и Програма за нейното изпълнение.

През 2009г. е извършена оценка на изпълнението на Стратегията и Програмата от български неправителствени организации.

Основен извод: координаторът за изпълнението на Стратегията и Програмата (Комисията по превенция и противодействие на корупцията) не е извършвал систематичен мониторинг, анализ и оценка на ефективността и общественото въздействие на Стратегията и Програмата за нейното изпълнение. Това е една от важните причини крайните резултати от реализацията на антикорупционната програма да бъдат незадоволителни.

Равнище на реалната и потенциална корупция (min=0, max=10) Spread of corruption

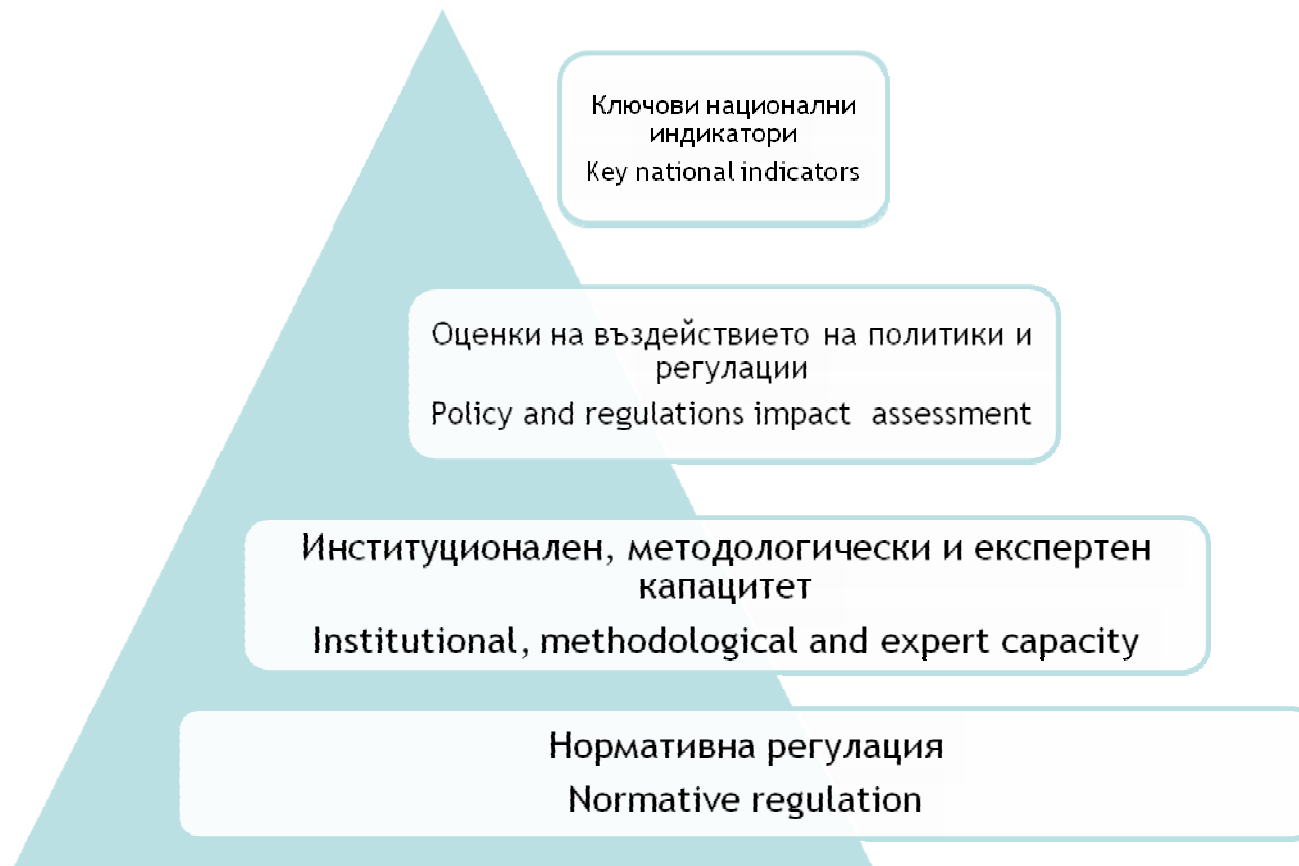

Предизвикателства и рискове (challenges and risks)

Пречки пред систематичното извършване на мониторинг и оценка на публични политики и програми:

- Вградени частни, корпоративни и външни интереси в публичните институции
Embedded private and corporate interests in public institutions
- Отстъпване на правомощия, страх от загуба на власт и авторитет
Power transfer
- Ограничаване на възможностите за дискреция и корупция
Discretion and corruption
- Високи изисквания за компетентност и експертност
Competence and expertise
- Отчетност и отговорност
Accountability and responsibility

Стъпки напред (steps ahead)

Очаквани ползи (expected benefits)

- **Добро управление (good governance)**
По-добро стратегическо планиране, разработване, прилагане и оценка на ефективността и ефикасността на публичните политики и програми
- **Прозрачност и обществен контрол (transparency and public control)**
Институционализиране на гражданското участие при разработването, реализацията, наблюдението и оценката на публичните политики и програми

Благодаря за вниманието!

Thank you for your attention!